

با سمهه تعالی

رده‌ی امتیاز: رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۱۰ صبح	تعداد صفحه: ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۷ / ۱۰ / ۳	نام و نام خانوادگی:
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت دی ماه سال ۱۳۹۷	سال سوم آموزش متوسطه	مرکز سنجش آموزش و پژوهش http://aee.medu.ir
ردیف	سوالات	نمره (پاسخ نامه دارد)

الف	معنی و مفهوم شعر و نثر (۶ نمره)
۰/۲۵	اشعار و عبارات زیر را به نثر ساده و روان امروزی بنویسید .
۰/۲۵	۱- همیشه چشم نهاده بودی .
۰/۲۵	۲- نمود بگفت : با خداوند وی بسازم .
۰/۲۵	۳- مادر حسنک زنی بود سخت جگر آور .
۰/۲۵	۴- گفت از خیز شمار بیرون است .
۰/۵	۵- پاسبانی را که به حرارت آن بازار منصوب بود ، آواز داد .
۰/۵	۶- چنان گرم در تیه گربت براند که در سدره جبریل از او بازماند
۰/۵	۷- بر تیر جور تان ز تحمل سپر کنیم .
۰/۷۵	۸- فایده تقریب به ملوک رفعت منزلت است و اصطناع دوستان و قهر دشمنان .
۰/۷۵	۹- یک دو پندش داد طوطی بی نفاق بعد از آن گفتش سلام آفراق
۱	۱۰- خورشید ز ابر تیره دهد روی گاه چونان حصاری ای که گذر دارد از رقیب
۱	۱۱- صبر کردن تا از فرایض و سنن فارغ شد و به نوافل و فضایل نماز ابتداء کرد .
ب	معنی واژه (۲ نمره)
۰/۲۵	در اشعار و عبارات زیر معنی واژه های مشخص شده را بنویسید .
۰/۲۵	۱۲- از ایام <u>عتبیق</u> یادگار مانده .
۰/۲۵	۱۳- سخنی نرام که آن به تعصیبی و <u>تریتی</u> کشد .
۰/۲۵	۱۴- امین خدا ، <u>مهبیط</u> جبرئیل
۰/۲۵	۱۵- خواست که ملامت را بر ایشان <u>غرامت</u> کند .
۰/۲۵	۱۶- بر آن <u>باره</u> پیل پیکر نشست
۰/۲۵	۱۷- به قول قدما م مؤلفین ، <u>مروح</u> است .
۰/۲۵	۱۸- موجة این <u>محیط</u> ، طوفان زاست
۰/۲۵	۱۹- از اطراف و <u>آکناف</u> گیتی آگاهم .
پ	خودآزمایی (۳ نمره)
۰/۲۵	۲۰- مصraig « گهی ابلیس گردد گاه آدم » در ستایش و توصیف دل است یا مذقت آن ؟
۰/۵	۲۱- مقصود شاعر از عبارت « و کنار درک تو / کوه از کمر شکست » چیست ؟
	ادامه سوالات در صفحه دوم «

با اسمه تعالی

سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی	رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۱۰ صبح	تعداد صفحه: ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۱۰/۳	نام و نام خانوادگی:
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت دی ماه سال ۱۳۹۷	مرکز سنجش آموزش و پژوهش http://aee.medu.ir		
ردیف	ردیف	سوالات	نمره

۰/۲۵	<p>۲۲- آیه « وَ مَن يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ » با کدام بیت ارتباط معنایی دارد ؟</p> <p>الف) چه خوش باشد دل امیدواری ب) چه باک آید ز کس آن را که او را ج) قمری ریخته بالم ، به پناه که روم ؟ د) خوش آن دل که دلدارش تو گردی</p> <p>۲۳- مفهوم جمله « مدرّس، همیشه پاسخ را درآستین داشت ». چیست ؟</p> <p>۲۴- چرا شاعر در بیت « به تماسای غنچه های شهید گل به رنگ پریده می آید »، گل را رنگ پریده توصیف می کند ؟</p> <p>۲۵- مقصود از عبارت « خاطر بازآمدن بر رأی نشستن غالب آمد ». چیست ؟</p> <p>۲۶- به اعتقاد ناصر الدین شاه « طاق بسطام » درست است یا « طاق بستان » ؟ چرا ؟</p>		ردیف (۴ نمره)
۰/۲۵	<p>۲۷- در بیت زیر منظور از واژه « حبیب » کیست ؟</p> <p>« یتیمی را حبیب خویش خوانده ز آدایش به "آو آدنی" رسانده »</p> <p>۲۸- با توجه به ابیات زیر به سوالات داده شده ، پاسخ دهید .</p> <p>صد بلا در هر نفس اینجا بود طوطی گردون مگس اینجا بود ملک اینجا باید انداختن ملک اینجا باید در باختن</p>		ت
۰/۲۵	<p>الف) در بیت اول منظور از « طوطی گردون مگس » چیست ؟</p> <p>ب) در بیت دوم مفهوم کنایی « ملک باید در باختن » چیست ؟</p>		
۰/۵	<p>۲۹- در بیت زیر مفهوم مصراع اول را بنویسید .</p> <p>« کس ز آغاز و ز انجام جهان آگه نیست اول و آخر این کهنه کتاب افتاده است »</p>		
۰/۵	<p>۳۰- مصراع دوم بیت « چو عزمش برآهیخت شمشیر بیم // به معجز میان قمر زد دو نیم » به چه موضوعی اشاره دارد ؟</p>		
۰/۵	<p>۳۱- در بیت زیر از داستان « طوطی و بازرگان » ، طوطی چه پیامی به همتای خویش فرستاد ؟</p> <p>« طوطی ای زان طوطیان لرزید بس اوفتاد و مرد و بگسترش نفس »</p>		
۰/۵	<p>۳۲- منظور شاعر از عبارت مشخص شده ، چیست ؟ « <u>مگر کم از خاکیم</u> ؟ / نفس کشید زمین ، ما چرا نفس نکشیم ؟ »</p>		
۱	<p>۳۳- در بیت « چون نگه کردند آن سی مرغ زود بی شک این سی مرغ ، آن سیمرغ بود » منظور از سی مرغ و سیمرغ در مصراع دوم چیست ؟</p>		
	ادامه سوالات در صفحه سوم		

با سمه تعالی

ردیف	سوالات	(پاسخ نامه دارد)	نمره
۹۰	مدت امتحان:	سال سوم آموزش متوسطه	نام و نام خانوادگی:
	تاریخ امتحان:	۱۳۹۷ / ۱۰ / ۳	ساعت شروع: ۱۰ صبح
	رشنده: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	تعداد صفحه: ۳	سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فلارسی تخصصی
	دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت دوی ماه سال ۱۳۹۷	مرکز سنجش آموزش و پژوهش	http://aee.medu.ir

ث

قایریخ ادبیات و دانش‌های ادبی (۳ نمره)

۰/۲۵	۳۴- منظومه « گلشن راز » یکی از مشهور ترین آثاری است که اصطلاحات ..... در آن تفسیر شده است .
۰/۲۵	۳۵- کدام شاعر بزرگ قرن هفتم به « خلاق المعانی » مشهور گردید ؟
۰/۲۵	الف) جمال الدین محمد اصفهانی ب) مولوی ج) کمال الدین اصفهانی د) سیف فرغانی
۰/۲۵	۳۶- با توجه به بیت « مگوی آنچه هرگز نگفته است کس // به مردی مکن باد را در قفس » کدام گزینه صحیح است ؟
۰/۵	الف) تشبيه ب) استعاره ج) اغراق د) کنایه
۰/۲۵	۳۷- نویسنده در این کتاب به تقلید از کتاب « امیل »، اثر « زان ڈاک روسو » با فرزند خیالی خود درباره مباحثت مقدماتی علوم جدید تا آخرین پیشرفت ها و اكتشافات علمی و طبی عصر خود گفت و گو می کند . کتاب مورد نظر همان کتاب ..... است که آن را ..... نوشته است .
۰/۲۵	۳۸- در کدام یک از ادبیات زیر آرایه « ایهام » وجود دارد ؟
۰/۵	الف) عراقی طالب درد است دائم به بسوی آنکه درمانش تو باشی ب) اشک بیهوده مریز این همه از دیده ، کلیم گرد غم را نتوان شست به طوفان از من
۰/۵	۳۹- در بیت « آن ابر بین که گردید چون مرد سوگوار // و آن رعد بین که نالد چون عاشق کنیب » یک تشبيه ذکر کنید .
۱	۴۰- هریک از آثار ستون « الف » مربوط به کدام پدید آورنده در ستون « ب » است ؟ (در ستون « ب » یک مورد اضافی است .)

« ب »	« الف »
الف) عطار نیشابوری	۱- مثنوی معنوی
ب) آرمان رنو	۲- منطق الطیر
ج) مولانا	۳- بیاض سفر
د) قاضی محسن تنوخی	۴- شب های ایرانی
ه) ایرج افشار بزدی	

ج

شعر حفظی (۲ نمره)

۴۱- ادبیات زیر را کامل کنید .

الف) یکی بروزیگری نالان در این دشت

(ب) ..... :

۴۲- کدام گزینه بیت زیر را کامل می کند ؟

باز آدمد چون ..... ، تا قفل زندان بشکنم

وین چرخ مردم خوار را ، چنگال و ..... بشکنم

الف) جان من - شیطان

ب) عید نو - دندان

ج) تن زنم - زندان

د) خاکیان - گردون

۴۳- وازگان به هم ریخته‌ی « عشقم زن الهی جان به آتش » مصراع اول بیت زیر است ، آن را کامل کنید .

شرر زان شعله ام بر استخوان زن

.....

۴۰- جمع نمره « قیمت به ناز طبیان نیازمند می‌باد

با سمه تعالی

رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	راهنمای تصحیح سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی
--	---

تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۱۰/۳

ساعت شروع: ۱۰:۰۰ صبح

سال سوم آموزش متوسطه

مرکز سنجش آموزش و پژوهش
http://aee.medu.ir

دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت دی ماه سال ۱۳۹۷

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
------	---------------	------

۶

الف

معنی و مفهوم شعر و نثر:

در تصحیح این بخش، نظر همکاران محترم صائب است. (به معانی مشابه نمره تعلق می‌گیرد.)
۱- همواره مراقب بود. (۰/۲۵) - ص ۳۹

۲- نمروд گفت: با خدای ابراهیم سازگاری کنم (با او دشمنی نداشته باشم). (۰/۲۵) - ص ۳۷

۳- مادر حسنک زنی بسیار شجاع بود. (۰/۲۵) - ص ۴۶

۴- (بهلول) گفت: (به خاطر تعداد زیاد) غیر قابل شمارش است. (بی شمار و فراوان هستند). (۰/۲۵) - ص ۱۳۷

۵- نگهبانی را که برای مراقبت از آن بازار قرار داده بودند، صدا زد. (۰/۵) - ص ۲۲

۶- (پیامبر اکرم (ص)) به قدری با سرعت در بیان نزدیکی به خدا پیش رفت (۰/۲۵) که در سدره المنتهی (در نزدیکی درخت سدره در بهشت) جبرئیل از ایشان عقب افتاد و جا ماند. (۰/۲۵) - ص ۴

۷- در برابر ظلم شما ظالمان، صبر و تحمل پیش می‌گیریم. (۰/۵) - ص ۱۴۰

۸- نمره و نتیجه نزدیکی به پادشاهان (۰/۲۵)، بلندی جایگاه (شان) و بالا بردن (ارتقاء) باران است (۰/۲۵) و دشمنی (کینه و ناراحتی) دشمنان. (۰/۲۵) - ص ۵۰

۹- طوطی از سر صداقت به بازرگان پند داد و گفت: که درود بر تو و بعد از این بین ما جدایی خواهد افتاد.

(۰/۷۵) - ص ۱۳۲

۱۰- خورشید از میان ابرهای تیره بهاری (۰/۵) مثل ظاهر شدن زندانی در مقابل زندانیانش، گاهی ظاهر می‌شود.

(مانند زندانی است که گاه گاه خود را به زندانیانش نشان می‌دهد). (۰/۵) - ص ۱۵۳

۱۱- ایستادگی و درنگ کردن تا از نمازهای واجب (۰/۲۵) و مقدمات آن آسوده شد (۰/۲۵) و شروع به انجام نمازهای مستحبتی (۰/۲۵) و مستحبات نماز کرد. (۰/۲۵)

۷

ب

معنی واژه: (برای هر واژه یک مورد کافی است.)

۱۳- دروغ گفتن، در سخن افزودن. (۰/۲۵) - ص ۳۹

۱۲- دیرینه، گذشته، کهنه (۰/۲۵) - ص ۶۳

۱۵- تلافی، عوض. (۰/۲۵) - ص ۱۱۰

۱۴- جای فرود آمدن، محل هبوط. (۰/۲۵) - ص ۴

۱۷- روح انگیز، آرام بخش. (۰/۲۵) - ص ۹۸

۱۶- اسب. (۰/۲۵) - ص ۱۱

۱۹- اطراف، دور و تر (۰/۲۵) - ص ۱۲۱

۱۸- دریا (۰/۲۵) - ص ۸۲

۳

پ

خودآزمایی: (به پاسخهای مشابه نمره تعلق می‌گیرد.)

۲۰- توصیف دل (۰/۲۵) - ص ۱۱۵

۲۱- به دنبال شهادت حضرت عباس (۰/۲۵) امام حسین(ع) فرمود: آکنون گمراه شکست. (۰/۲۵) - ص ۷۹

۲۲- گزینه «ب» درست است. (۰/۲۵) - ص ۷۰

۲۳- مدرس همیشه حاضر جواب بود. (۰/۵) - ص ۱۰۲

«ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم»

با سمه تعالی

		راهنمای تصحیح سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی شخصی - علوم و معارف اسلامی	رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی
۱۳۹۷ / ۱۰ / ۳	تاریخ امتحان:	ساعت شروع: ۱۰ صبح	سال سوم آموزش متوسطه
مرکز سنجش آمورش و پژوهش http://aee.medu.ir		دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت دی ماه سال ۱۳۹۷	
نمره	راهنمای تصحیح		ردیف
۴	<p>۲۴- زیرا برای دیدن شهداء از سرخی خون آنها شرمنده است. (گل در برابر عظمت شهداء و خون سرخ آنها شرمنده است.) (۰/۵) - ص ۸۴</p> <p>۲۵- فکر برگشتن، بر نظر ماندن پیروز شد (غلبه کرد). (۰/۵) - ص ۶۱</p> <p>۲۶- طاق بسطام درست است (۰/۲۵) زیرا نام روستایی است که در آن نزدیکی قرار دارد. (۰/۲۵) - ص ۹۹</p>		
۳	<p>درگ مطلب: (به پاسخهای مشابه نمره تعلق می‌گیرد.)</p> <p>۲۷- پیامبر اکرم (ص) (۰/۲۵) - ص ۳</p> <p>۲۸- (الف) انسان‌های حقیر یا انسان‌هایی که ارزش خود را نادیده می‌گیرند. (۰/۲۵) - ص ۱۲۵</p> <p>۲۹- یعنی کسی نمی‌داند این جهان هستی چه زمانی به وجود آمده است و چه وقت به بایان خواهد رسید. (۰/۵) - ص ۱۰۸</p> <p>۳۰- به معجزه شق القمر کردن (شکافتن ماه) پیامبر اکرم (ص). (۰/۵) - ص ۴</p> <p>۳۱- خود را به مرگ بزن (۰/۲۵) تا از قفس رهایی یابی (۰/۲۵) - ص ۱۳۰</p> <p>۳۲- ما کمتر و پست تراز خاک نیستیم. (۰/۵) - ص ۱۵۹</p> <p>۳۳- منظور از سی مرغ، سی پرنده‌ای بودند که با هم همسفر شدند (۰/۵) و منظور از سیمرغ، پرنده‌ای افسانه‌ای است که در قله قاف زندگی می‌کند. (۰/۵) - ص ۱۲۷</p>		ت
۲	<p>تاریخ ادبیات و دانش‌های ادبی:</p> <p>۳۴- عرفان (۰/۲۵) - ص ۱۱۳</p> <p>۳۵- گزینه «ج» درست است. کمال الدین اصفهانی. (۰/۲۵) - ص ۱۵۵</p> <p>۳۶- گزینه «د» درست است، کنایه. (۰/۲۵) - ص ۱۰</p> <p>۳۷- کتاب احمد یا سفینه طالبی (۰/۲۵) - عبدالرحیم تبریزی معروف به طالبوف. (۰/۲۵) - ص ۶۲</p> <p>۳۸- گزینه «الف» درست است، (کلمه بوی) (۰/۰) - ص ۷۰</p> <p>۳۹- «ابر» به مرد سوگوار تشبیه شده است یا «رعد» به عاشق کثیب تشبیه شده است. (۰/۵) - ص ۱۵۳ (یک مورد)</p> <p>۴۰- (۱) مثنوی معنوی - ج: مولانا (۰/۰) - ص ۱۲۹</p> <p>(۲) منطق الطیب - الف: عطار نیشابوری (۰/۰) - ص ۱۲۱</p> <p>(۳) بیاض سفر - ه: ایرج افشار بزدی (۰/۰) - ص ۹۶</p> <p>(۴) شب‌های ایرانی - ب: آرمان رنو (۰/۰) - ص ۱۴۸</p> <p>گزینه د، قاضی محسن تنوخی، گزینه اضافی است.</p>		ث
۲۰	<p>شعر حافظی</p> <p>۴۱- (الف) به چشم خون فشنان (۰/۰) آلاله می‌کشد (۰/۰) - ص ۱۵۰</p> <p>ب) خبری رفت ز گردون (۰/۰) به شبستان ازل (۰/۰) - ص ۸۹</p> <p>۴۲- گزینه «ب» درست است. عید نو - دندان. (۰/۰) - ص ۱۱۷</p> <p>۴۳- الهی آتش عشقم به جان زن (۰/۰) - ص ۱۵۰</p>		ج
۲۰	جمع نمره		«دست خدا همراهان»